

5. Роменець В. А., Кірічук О. В. Основи психології : підручник. Видавництво «Либідь», 2006.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-479-8-88>

СУЧАСНА МИСТЕЦЬКА ОСВІТА: НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ОСНОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

Татарнікова А. А.

*доктор мистецтвознавства, доцент,
завідувач кафедри мистецтвознавства
та загальногуманітарних дисциплін
Міжнародний гуманітарний університет
м. Одеса, Україна*

Сучасний розвиток мистецької освіти в Україні віддзеркалює складний процес модернізації, що включає інтеграцію науково-дослідницької діяльності в навчальний процес, спрямований на формування фахових компетентностей, які поєднують творчий потенціал, міждисциплінарні знання та інноваційне мислення.

Як свідчить передовий зарубіжний досвід, вектор трансформації вищої освіти супроводжується різноманітними організаційними змінами та переглядом місії університетів, пріоритетами яких визначено завдання гнучкого управління інтелектуальними та матеріальними ресурсами, стимулювання інновацій, посилення науково-дослідної діяльності, основою якої стала модель дослідницько-орієнтованого навчання (*research-based learning, RBL*) [2, с. 180].

Звертаючись до царини знань культури і мистецтва, яка пов'язана з надбіологічною, надфізичною (тобто творчою) природою людини як творця і розпорядника культурного всесвіту, слід наголосити на природі музичного мистецтва і музичної культури як складної ієрархічної та багатогранної системи, що включає застосування наукового, дослідницького, творчого потенціалу, де велика увага має приділятися саме самостійній науково-дослідницькій діяльності здобувача вже з першого курсу бакалаврату, від якого вимагається розуміння класичних поглядів на проблеми, окреслені в рамках фахової підготовки [1, с. 180].

На XX міжнародній науково-практичній конференції «Євроінтеграційні процеси в сучасній Україні в часи війни: освітній та культурно-

мистецький вимір» (проходила в м. Рівне 21–22 листопада 2024 р.) узяли участь понад 450 учасників, які представили 100 закладів вищої освіти з 8 країн світу (Греція, Грузія, Казахстан, Катар, Німеччина, Оман, Польща, США) було обговорено ключові проблеми сучасної мистецької освіти: міграція викладачів за кордон у зв'язку з військовою ситуацією в Україні, що виявила проблеми в національній освітній системі; основна вікова категорія викладачів становить 65 років і старше. Як наслідок, спостерігається дефіцит молодих, висококваліфікованих фахівців і викладачів у сфері культури та мистецтва, що підкреслює необхідність інтеграції наукових практик в освітній процес.

На практиці, на кафедрі мистецтвознавства та загальногуманітарних дисциплін Міжнародного гуманітарного університету створено новий мистецький гурток «Акустика культури» (науковий керівник: д-р мистецтвознавства Татарнікова А. А.), який об'єднав студентів спеціальностей «Музичне мистецтво», «Дизайн», «Аудіовізуальне мистецтво». Науково-творча робота гуртка, за темою: «Мистецтво як культурна та освітня платформа» ґрунтується та спрямовується гуманітарним знанням як особливою галуззю духовної культури людства зі своїм світоглядом, системою цінностей, аксіологічними орієнтирами. Провідними формами занять за кілька місяців стала позааудиторна робота: участь у творчих проєктах, круглих столах, науково-практичних конференціях тощо; виконання індивідуальних навчально-дослідницьких завдань, які сприяють розумінню різноманітних напрямів дослідження та формуванню наукового «духу» [1, с. 248].

Література:

1. Татарнікова А. А. До питання про дослідницько-орієнтований підхід у системі вищої мистецької освіти. *Сучасні виклики та інноваційні стратегії у розвитку багатомовної та полікультурної компетенції: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції*, 28–29 листопада 2024 р., МГУ. Одеса. С. 246–249.

2. Третько В. В. Взаємозв'язок дослідницько-орієнтованого навчання і викладання у вищій школі Великої Британії. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Педагогіка. Соціальна робота*. 2015. Вип. 36. С. 179–183. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvucped_2015_36_59 (дата звернення: 14.12.2024).